

Πηγή: ΤΑ ΝΕΑ
ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ

Σελ.:

Ημερομηνία έκδοσης: 08-08-2020

Επιφάνεια: 317.71 cm²

Αρθρογράφος:

Κυκλοφορία: 24590

Θέματα: IOBE

Επιλογές για την επόμενη ημέρα

Με τους ευρωπαϊκούς πόρους που προγραμματίζονται από την επόμενη χρονιά να είναι σημαντικού ύψους για την ελληνική οικονομία, δεν θα είναι έκπληξη η αντιπαράθεση γύρω από τη χρησιμοποίησή τους. Τομείς της οικονομίας θα διεκδικήσουν ευνοϊκότερη για αυτούς διανομή, ενώ σε πολιτικό επίπεδο θα εκφραστούν διαφορετικές θέσεις για την κατεύθυνση και τον τρόπο διαχείρισής τους. Την ίδια ώρα, η ύφεση στην οικονομία είναι βαθιά, όπως και στην υπόλοιπη Ευρώπη, και τα χαρακτηριστικά της ανάκαμψης στη συνέχεια είναι αβέβαια.

Όσο αναμενόμενη όμως και να είναι η αντιπαράθεση, δεν θα πρέπει να κρύβει το γεγονός πως η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη καμπή. Η μη αποτελεσματική χρήση των πόρων θα οδηγήσει σε εγκλωβισμό σε χαμηλά επίπεδα και σε κρίση σε λίγα μόνο χρόνια. Το ζήτημα εδώ δεν είναι το απόλυτο μέγεθος της άμεσης χρηματοδότησης, που από μόνη της δεν είναι επαρκές, αλλά η δυναμική που μπορεί να δημιουργήσει. Με τρεις τρόπους. Την υποστήριξη κρίσιμων υποδομών με καταλυτικό τρόπο. Την υποστήριξη της στροφής του παραγωγικού υποδείγματος, προς μεγαλύτερη παραγωγικότητα και εξωστρέφεια. Και τη σηματοδότηση για κινητοποίηση ιδιωτικών πόρων.

Η εντύπωση πως μια οικονομία, με επενδύσεις και εξαγωγές στο μισό συγκρίσιμων ευρωπαϊκών και με υποτονική συμμετοχή στην εργασία, μπορεί να πορευτεί επιτυχώς αρκεί να εισέλθουν νέοι πόροι, είναι λανθασμένη και επικίνδυνη. Θα είναι χρήσιμο να αναλογιστεί κανείς πως το συνολικό επενδυτικό κενό είναι βέβαια πολλαπλάσιο της διαθέσιμης άμεσης χρηματοδότησης. Αλλά και πως, στο παρελθόν, υπήρξε μεγάλη δυσχέρεια απορρόφησης ευρωπαϊκών πόρων, ακριβώς λόγω των χαρακτηριστικών του κράτους και της παραγωγής. Από τη μια, λοιπόν, το εγχείρημα της διαχείρισης αποτελεί μεγάλη και κρίσιμη πρόκληση από μόνο του, από την άλλη ακόμη και αν υπάρξει η πλέον άμεση απορρόφηση, αυτή δεν φτάνει για να αλλάξει την πορεία της οικονομίας.

Η πραγματική χρησιμότητα των πόρων μπορεί να αναδειχθεί μόνο στο πλαίσιο μιας ευρύτερης πολιτικής που, σταδιακά, αλλά με σαφήνεια και αποφασιστικότητα θα αλλάζει την οικονομία. Η κατεύθυνση πρέπει να έχει πρότυπο άλλες μικρές δυναμικές οικονομίες της πείρας μας που προσφέρουν στους πολίτες πολύ υψηλότερη ευημερία μέσα σε ένα αποτελεσματικό κράτος και ανοικτές αγορές. Εμείς δεν έχουμε ούτε αποτελεσματικό κράτος ούτε ανοικτές αγορές.

Όσο μεγαλύτερη συναίνεση υπάρχει για μια νέα θετική πορεία της οικονομίας και όσο ισχυρότερη στήριξη στις κατάλληλες πολιτικές, τόσο πιθανότερη και η επιτυχία. Θα έπρεπε ίσως να προκαλεί έκπληξη η έλλειψη ευρείας υποστήριξης αλλαγών σε κομβικούς χώρους όπως η δημόσια διοίκηση, η εκπαίδευση και η δικαιοσύνη, που θα βελτιώναν άμεσα την ευημερία των πολιτών αλλά θα έβαζαν και στέρεες βάσεις ανάπτυξης. Αντίστοιχα για την εργασία, η υποστήριξη της οποίας είναι απόλυτη προτεραιότητα στη σημερινή συγκυρία, για όλους αλλά ιδίως για τους νέους και τις γυναίκες. Με εξορθολογισμό των φορολογικών και ασφαλιστικών βαρών, εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού συστήματος, ουσιαστική κατάρτιση κατά τον εργασιακό βίο και πραγματική υποστήριξη των ανέργων. Πρόδος σε αυτές τις κατευθύνσεις θα είναι ένα εξαιρετικό βήμα.

Ο Νίκος Βέττας είναι γενικός διευθυντής του IOBE και καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών